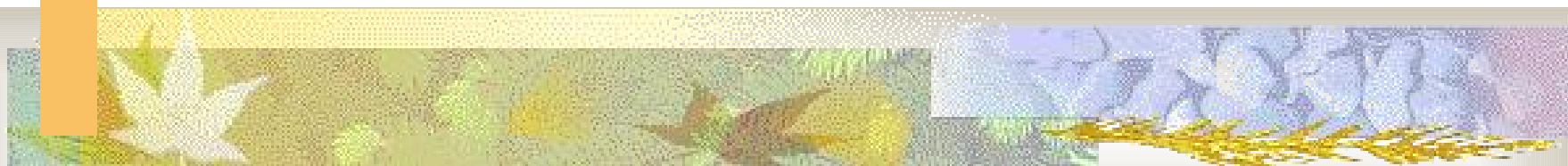

UČNE TEŽAVE

srečanje članov KUOPP Koper 1

ZRSŠ Koper, 21. 10. 2008

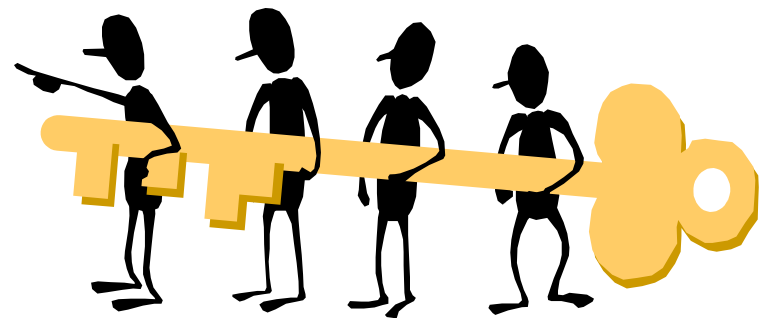

Ingrid Babič Podržaj, univ. prof.
defektologije

Center za usposabljanje Elvira Vatovec
Strunjan

VSEBINSKA PREDSTAVITEV

- SPLOŠNE (NESPECIFIČNE) UČNE TEŽAVE
- SPECIFIČNE UČNE TEŽAVE
- PRIMANJLJAJI NA POSAMEZNIH PODROČJIH UČENJA

OTROCI S POSEBNIMI POTREBAMI

- z motnjami v duševnem razvoju
- slepi in slabovidni
- gluhi in naglušni
- z govorno-jezikovnimi motnjami
- gibalno ovirani
- dolgotrajno bolni
- s čustvenimi in vedenjskimi motnjami
- s primanjkljaji na posameznih področjih učenja

ZUOPP-UPB; Uradni list RS, št. 3/2007

ZAKONSKE OSNOVE

- ZOFVI (1996)
- ZOŠ (1996) - otroci z UČNIMI TEŽAVAMI - UT
- ZUOPP (2000) - otroci s PRIMANJKLJAJI NA POSAMEZNIH PODROČJIH UČENJA - PPPU
- Pravilnik o organizaciji in načinu dela komisij za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami ter o kriterijih za opredelitev vrste in stopnje primanjkljajev, ovir oziroma motenj otrok s posebnimi potrebami (2003) - otroci s PPPU
- Navodila za izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo za devetletno osnovno šolo (2003) - otroci s PPPU.

UČNE TEŽAVE

- najštevilčnejša skupina otrok s posebnimi potrebami
- zelo heterogena

- SPLOŠNE oz. NESPECIFIČNE
- SPECIFIČNE
- primanjkljaji na posameznih področjih učenja

V populaciji šoloobveznih otrok in mladostnikov

- 17% z učnimi težavami
- 10% s specifičnimi učnimi težavami
- 2% s težjimi specifičnimi učnimi težavami oz. primanjkljaji na posameznih področjih učenja

usmerjeni v izobraževalni program s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo.

NESPECIFIČNE UČNE TEŽAVE

VZROKI, ki izvirajo IZ UČENCA

- nižje intelektualne sposobnosti
- senzorne okvare
- emocionalne in nevrotske motnje
- nemotiviranost za učenje
- slabe delovne in učne navade
- neobvladovanje tehnik učenja
- slaba energetska opremljenost
- šibko predznanje
- samopodoba učenca

VZROKI, ki izvirajo IZ DRUŽINE

- nespodbudno socio-kulturno okolje

VZROKI, ki izvirajo IZ ŠOLE

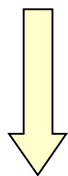
- neustrezne metode, oblike poučevanja
- prenatrpan program
- premalo časa namenjenega utrjevanju in ponavljanju
- neusklajevanje zahtev učnih načrtov z razvojnimi možnostmi učencev

SPECIFIČNE UČNE TEŽAVE

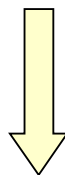
Specifične učne težave nastopijo kot posledica otrokovega disharmoničnega razvoja, disfunkcije v centralnem živčnem sistemu oz. kot posledica specifičnih okrnjenosti na posameznih področjih funkcioniranja (branja, pisanja, govora, izražanja, motorike, pozornosti, računanja itd) ob sicer povprečnih ali celo nadpovprečnih intelektualnih sposobnostih. (Kavkler)

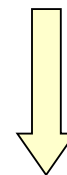
TEŽAVE
BRANJA IN
PISANJA

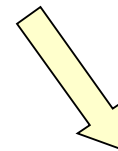
TEŽAVE PRI
MATEMATIKI

TEŽAVE V
RAZVOJU
GOVORA IN
IZRAŽANJA

TEŽAVE V
RAZVOJU
MOTORIČNIH
FUNKCIJ

TEŽAVE S
POZORNOSTJO IN
HIPERAKTIVNOST

PRIMANJKLJAJI NA POSAMEZNIH PODROČJIH UČENJA

Otroci s primanjkljaji na posameznih področjih učenja so heterogena skupina otrok, pri katerih se zaradi znanih in neznanih motenj v delovanju centralnega živčnega sistema pojavljajo izrazite težave pri branju, pisanju, pravopisu in računanju ter zaostanki v razvoju pozornosti, pomnjenja, mišljenja, koordinacije, komunikacije, socialnih sposobnosti in v emocionalnem dozorevanju. Primanjkljaji na posameznih področjih učenja trajajo celo življenje in vplivajo na učenje in vedenje.

PRIMANJKLJAJI NA POSAMEZNIH PODROČJIH UČENJA

Otrok je lahko prepoznan kot otrok s primanjkljaji na posameznih področjih učenja le v primeru, ko so se izrazite učne težave pokazale že v dosedanjem šolanju in jih ni bilo mogoče odpraviti kljub prilagoditvam metod in oblik dela (notranja diferenciacija in individualizacija) oziroma z vključevanjem v dopolnilni pouk in v druge oblike individualne in skupinske pomoči ter strokovni pomoči in svetovanju šolske svetovalne službe, ki mu jih je šola nudila v skladu s tretjim. odstavkom 12. in 24. člena Zakona o osnovni šoli tako, da otrok kljub vsej pomoči na enem ali več področjih (branje, pisanje računanje, pravopis, itd.) ni dosegel minimalnega standarda znanja. Šola je dolžna o vseh, v tem odstavku navedenih oblikah pomoči otroku, pisno seznaniti starše.

Za identifikacijo otroka s primanjkljaji na posameznih področjih učenja, je poleg učne neuspešnosti potrebno ugotoviti vseh pet naslednjih kriterijev:

1. kriterij predstavlja dokazano neskladje med strokovno določenimi in utemeljenimi pokazatelji globalnih intelektualnih sposobnosti in dejansko uspešnostjo na določenih področjih učenja.
2. kriterij so obsežne, izrazite težave (pervazivne) na enem ali več izmed štirih področij šolskih veščin (branje, pisanje, pravopis, računanje), ki so izražene do te mere, da učencu izrazito otežkočajo napredovanje v procesu učenja.
3. kriterij vključuje slabšo učinkovitost učenja zaradi pomanjkljivih in/ali motenih kognitivnih in metakognitivnih strategij (sposobnosti organiziranja in strukturiranja učnih zahtev) in motenega tempa učenja (hitrost predelovanja informacij).
4. kriterij je dokazana motenost enega ali več psiholoških procesov, kot so pozornost, spomin, jezikovno procesiranje, socialna kognicija, percepcija, koordinacija, časovna in prostorska orientacija, organizacija informacij itd.
5. kriterij izključuje senzorne okvare, motnje v duševnem razvoju, čustvene in vedenjske motnje, kulturno in jezikovno različnost in neustrezno poučevanje kot glavne povzročitelje primanjkljajev na posameznih področjih učenja, čeprav se lahko pojavljajo tudi skupaj z njimi.

v teoriji in praksi se najpogosteje uporabljajo naslednji termini:

Nadredni termini: specifične učne težave, specifične razvojne motnje šolskih veščin, motnje učenja.

Ožji termini: motnje branja, pisanja in računanja, legastenija, diskalkulija, disleksija, disortografija, disgrafija, dispraksija, motnje pozornosti in hiperaktivnost (ADHD).

Oblike pomoči in izobraževalni programi

- **Zakon o OŠ (1996) za otroke z učnimi težavami predvideva:**
 - prilagoditve metod in oblik poučevanja;
 - dopolnilni pouk;
 - individualne in skupinske oblike pomoči
- **Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (2000):**
 - izobraževalni program s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo do 5 ur na teden;
 - prilagoditve metod oblik, organizacije, načina preverjanja in ocenjevanja znanja, napredovanja in časovne razporeditve pouka.

Kontinuum pomoči učencem z učnimi težavami - 5 osnovnih stopenj pomoči

1. pomoč učitelja:
 - pri pouku,
 - dopolnilnem pouku,
 - v okviru podaljšanega bivanja;
2. pomoč šolske svetovalne službe;
3. dodatna individualna in skupinska pomoč;
4. mnenje in pomoč zunanje strokovne ustanove;
5. program s prilagojenim izvajanjem in DSP.

POSEBNE VZGOJNO - IZOBRAŽEVALNE POTREBE

PODROČJA (Kavkler, Magajna)

- potrebe povezane z organizacijo dela;
- fizične potrebe;
- socialne potrebe;
- izobraževalne potrebe - dosežki.

UPOŠTEVANJE IN PRILAGAJANJE

PRILAGODITVE

- okolja
- časa
- učnih pripomočkov in gradiv
- domačih nalog in drugih obveznosti
- preverjanja in ocenjevanja znanja
- učnih metod in pristopov

Vsak človek je zase svet čuda,
svetel in lep kot zvezda na nebu ...
Vsak tiho zori, počasi in z leti ...
(T. Pavček)

HVALA ZA POZORNOST